

A photograph of two children on a swing set at sunset. The sun is low in the sky, creating a strong lens flare and silhouetting the children. The child on the left is wearing a pink hoodie and dark pants, while the child on the right is wearing a striped shirt and dark pants. They are both sitting on swings, facing away from the camera. The background shows a residential area with houses and bare trees.

JAAAR VERSLAG 2012

jongere welzijn
JONG LEVEN RICHTING GEVEN

IN HOUD

- H0.** Voorwoord 4
- H1.** Onze jongeren in cijfers 8
- H2.** Onze hulp- en dienstverlening 20
- H3.** Onze innovaties 36
- H4.** Onze medewerkers 44
- H5.** Onze organisatie 50
- H6.** Onze financiën 56

VOOR WOORD

Beste lezer,

Het Jaarverslag 2012 van Jongerenwelzijn biedt u alweer een brede kijk op het jeugdhulplandschap. Deze blik wil verder reiken dan de grenzen van de overheid en een beeld schetsen van de rijkdom aan initiatieven en verwezenlijkingen in de gehele jeugdhulp in Vlaanderen...

Dit jaarverslag is het zesde op rij in deze vorm. De komende jaren staan we evenwel voor grondige veranderingen die het jeugdhulplandschap en de jeugdhulpverlening in Vlaanderen een totaal ander gezicht zullen geven. Daarbij denken we onder meer aan het nieuwe decreet integrale jeugdhulp, het modulaire kader voor het jeugdhulpaanbod, het decreet pleegzorg en de vernieuwingen in de gemeenschapsinstellingen. Al deze veranderingen betekenen een heuse breuklijn met het verleden.

Dat heeft ook gevolgen voor het cijfermateriaal. Tot nu toe brachten wij elk jaar een exact cijfer van het aantal minderjarigen die een maatregel kregen in de bijzondere jeugdzorg en die omwille van een MOF-feit of een POS-situatie door onze diensten werden begeleid. In de toekomst zullen we enkel nog vergelijkbare cijfers kunnen leveren over jongeren die door een jeugdrechtsbank worden opgevolgd. Voor jongeren die vroeger door de Comités

voor Bijzondere Jeugdzorg werden begeleid, is geen vergelijking meer mogelijk. Dat komt omdat de notie 'problematische opvoedingssituatie' wegvalt als basis voor de toekenning van een maatregel door de hulpregie binnen de toegangspoort.

Zo zullen ook jongeren met een indicatie handicap via de toegangspoort passeren, zonder enige verwijzing naar verontrusting of een probleemsituatie. Daarnaast kunnen ook andere jeugdhulpaanbieders, CLB's, CAW's, Kind en Gezin ... een inschatting maken over de ernst van een hulpvraag en toeleiden naar de rechtstreeks toegankelijke hulp, zonder dat een dienst van Jongerenwelzijn daarbij is betrokken. 2013 is voornamelijk een overgangsjaar, met de geplande start van pilootregio Oost-Vlaanderen. In 2014 zal de transitie grotendeels verwezenlijkt zijn.

Zo zijn meerdere voorbeelden te geven van breuklijnen in de hulpverleningsgeschiedenis die we tot nu hebben opgebouwd. Het Jaarverslag 2012 is dus het laatste dat gebaseerd is op de vertrouwde kerncijfers, hierna zitten we in het nieuwe tijdperk van de integrale jeugdhulp in Vlaanderen.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Stefaan Van Mulders
administrateur-generaal

ONZE
WAARDEN

In de taal
van de klant.
Recht door
en planmatig
werken.

Loslaten
van eigen,
persoonlijke
overtuigingen
en normen.

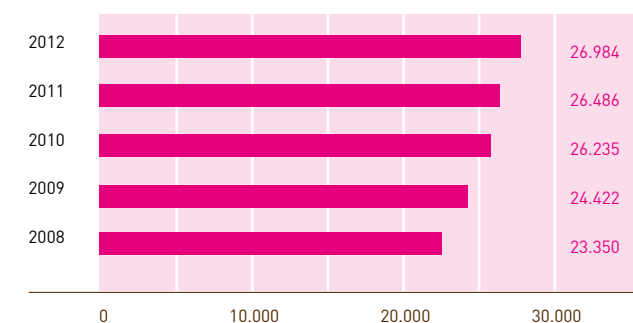
Doe
gewoon

H1 ONZE JONGEREN IN CIJFERS

De invoering van de integrale jeugdhulp en het experimenteel modulair kader zullen de jeugdhulp in Vlaanderen ingrijpend veranderen in 2013 en 2014. Dat heeft ook gevolgen voor de statistieken. Bepaalde cijferreeksen krijgen inhoudelijk een andere invulling. Andere kunnen niet meer worden gereproduceerd. 2013 is een overgangsjaar. 2014 vormt een nieuw ijkpunt voor de statistieken. 2012 is dus het laatste jaar van de huidige reeks cijfers in de vertrouwde vorm en inhoud.

Onderstaande grafieken over de jeugdhulpverlening vergelijken de cijfers van 2012 telkens met die van 2011.

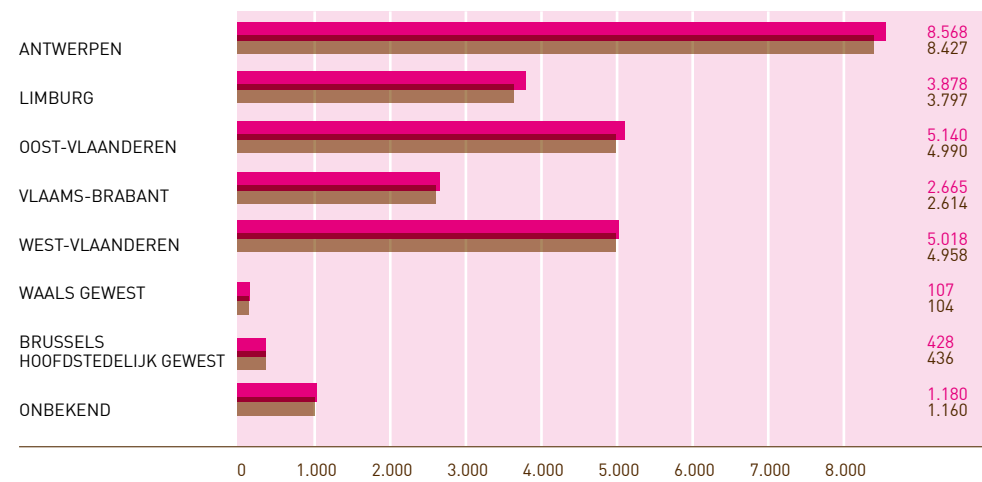
EVOLUTIE AANTAL JONGEREN IN DE BIJZONDERE JEUGDZORG

In 2012 organiseert Jongerenwelzijn hulp- en dienstverlening voor 26.984 kinderen en jongeren, allen minderjarigen die via de consulenten met de jeugdhulpverlening in contact komen.

In 2011 waren er 26.486 minderjarigen in begeleiding. Er is dus een beperkte toename met zowat 498 minderjarigen, goed voor een groei van 1,9%. Sinds 2008 is er sprake van een toename met 15,5%.

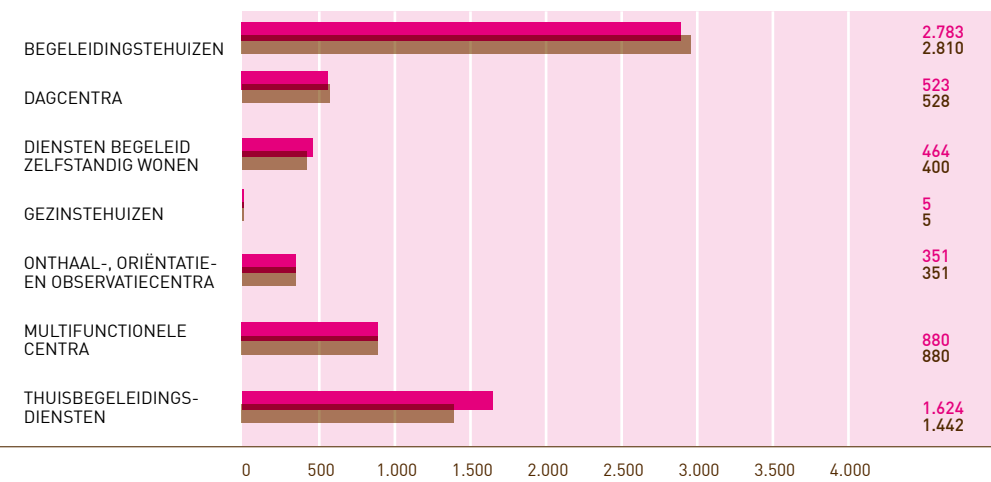
AANTAL MINDERJARIGEN IN DE BIJZONDERE JEUGDZORG NAAR WOONPLAATS

Zowat een derde van de minderjarigen die met de jeugdhulpverlening in aanraking komen, woont in Antwerpen.

In alle provincies is een lichte stijging merkbaar. Enkel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er een stagnatie.

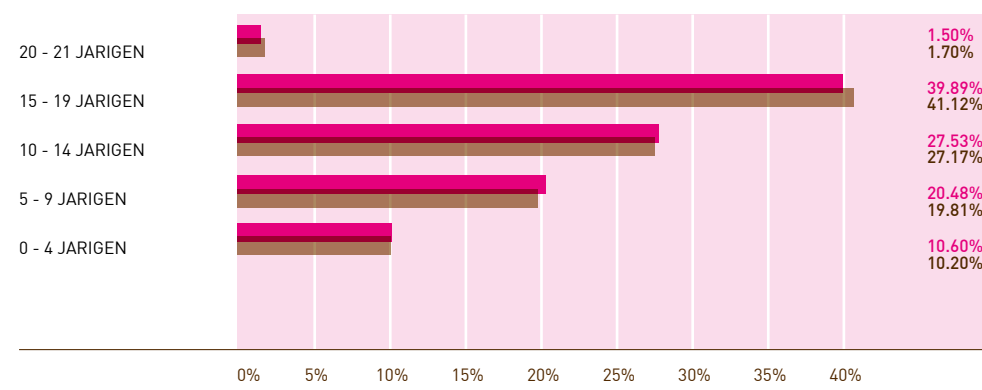
CAPACITEIT VAN DE VOORZIENINGEN OP 31 DECEMBER

Op 31 december 2012 zijn er 3,34% meer plaatsen in de private voorzieningen voor bijzondere jeugdzorg dan op 31 december 2011.

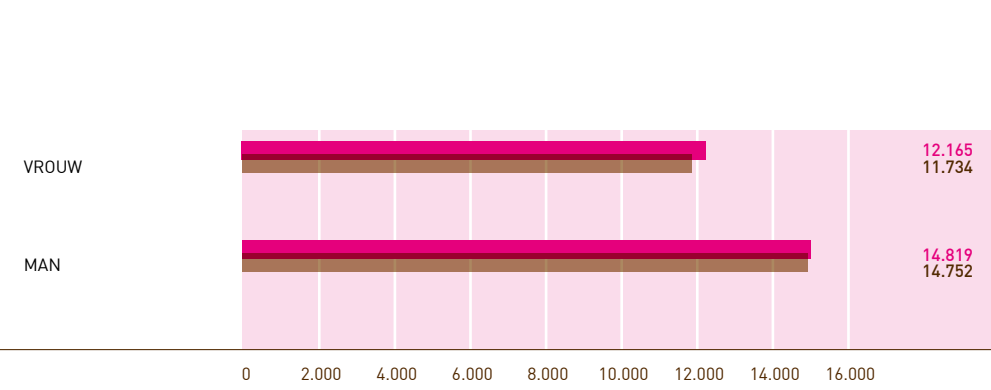
De uitbreidingen situeren zich bij de diensten voor begeleid zelfstandig wonen en de thuisbegeleidingsdiensten.

AANTAL MINDERJARIGEN IN DE BIJZONDERE JEUGDZORG NAAR LEEFTIJD

Jongerenwelzijn biedt hulp- en dienstverlening aan kinderen en jongeren van alle leeftijden. Adolescenten blijven de grootste groep. Jaar na jaar daalt de categorie 15- tot 19-jarigen evenwel, zowel verhoudingsgewijs als in absolute aantallen. Het aantal -15-jarigen daarentegen neemt gestaag toe. Meer dan 30% van de minderjarigen in begeleiding is jonger dan 10 jaar.

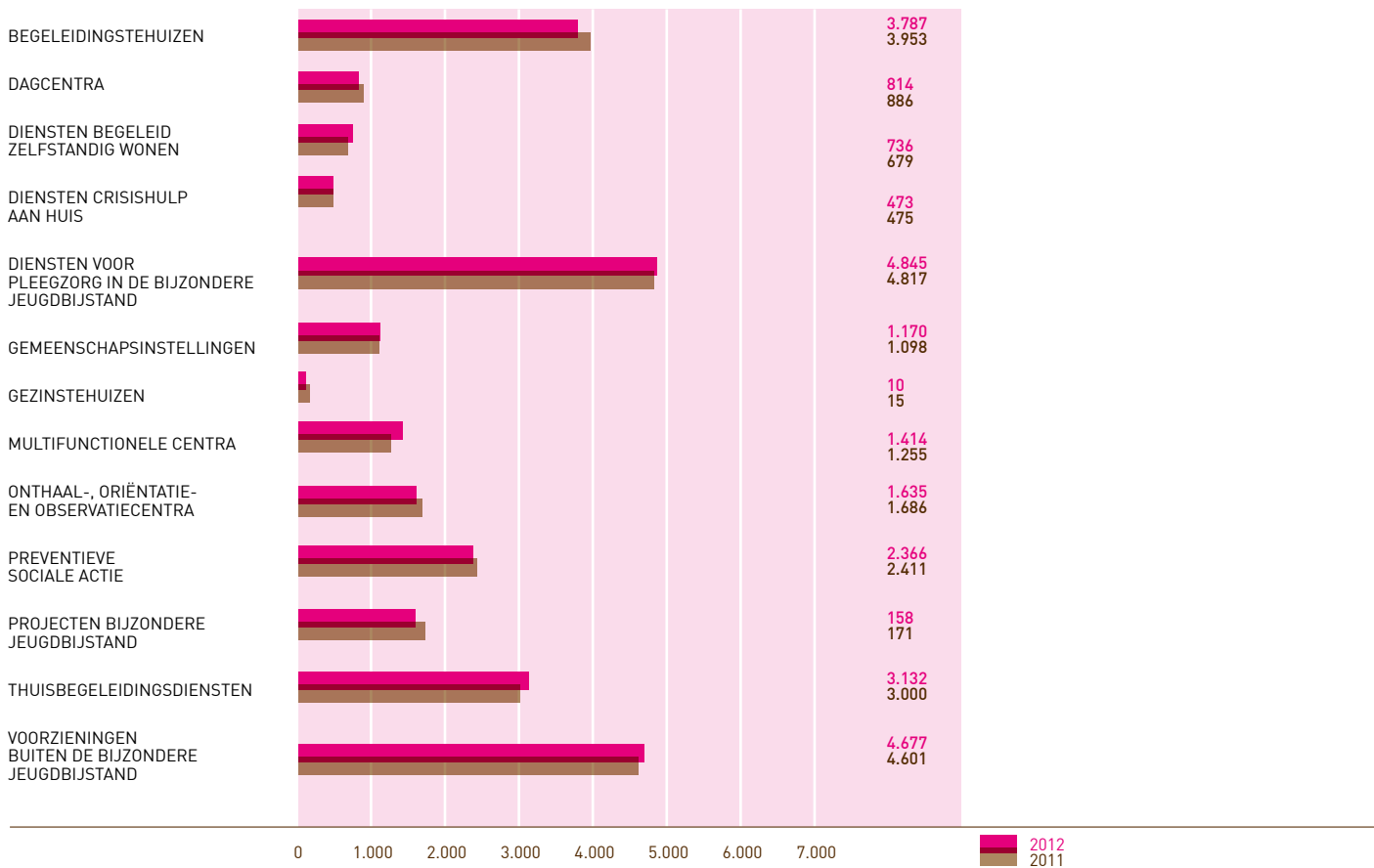
AANTAL MINDERJARIGEN IN DE BIJZONDERE JEUGDZORG NAAR GESLACHT

Het aantal jongens en meisjes in de bijzondere jeugdzorg neemt jaar na jaar lichtjes toe.

De verhouding tussen jongens en meisjes blijft stabiel rond 55% versus 45%.

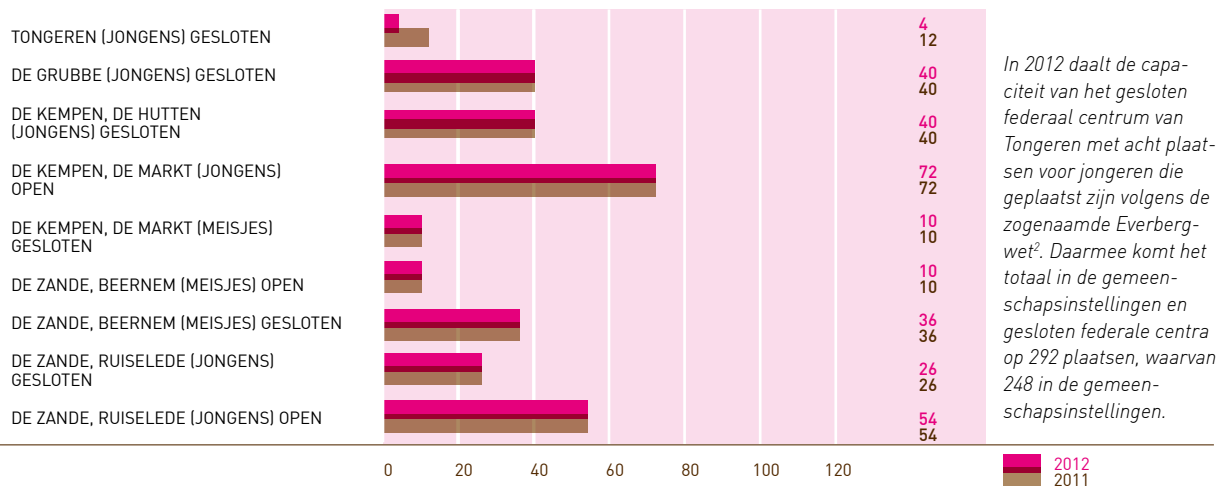
AANTAL GEPLAATSTE MINDERJARIGEN NAAR SOORT VOORZIENING ¹

Een deel van de minderjarigen in de bijzondere jeugdzorg wordt begeleid buiten de eigen sector, bijvoorbeeld door voorzieningen erkend door Kind & Gezin of het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, en door schoolinternaten of psychiatrische ziekenhuizen. Het aantal kinderen en jongeren in deze voorzieningen stijgt licht in 2012.

Wat de eigen voorzieningen betreft, is er een stijging bij de multifunctionele centra, de thuisbegeleidingsdiensten, de diensten begeleid zelfstandig wonen, de gemeenschapsinstellingen en de diensten voor pleegzorg. Bij de andere voorzieningen is een daling merkbaar.

CAPACITEIT GEMEENSCHAPSINSTELLINGEN EN GESLOTEN FEDERALE CENTRA OP 31 DECEMBER

Het aantal minderjarigen³ dat zich in een problematische opvoedingssituatie (POS) bevindt, gaat in licht stijgende lijn. Het aantal jongeren dat een als misdrijf omschreven feit (MOF) heeft gepleegd, daalt⁴ reeds twee jaren op rij. De categorie ‘ander type maatregel’ omvat maatregelen zoals ‘klasseren’ en ‘coördinatie van bestaande hulpverlening’.

EVOLUTIE AANTAL JONGEREN NAAR AARD MAATREGEL					
	2008	2009	2010	2011	2012
MOF-maatregel	3.040	3.520	3.615	3.134	2.759
POS-maatregel	20.971	21.760	23.072	23.252	23.833
Ander type maatregel	467	551	1.210	1.647	1.921

¹ Een minderjarige kan gedurende één jaar door meerdere soorten voorzieningen worden begeleid. Per soort voorziening is hij slechts één keer meegeteld. Over de verschillende soorten voorzieningen heen, kan hij meermaals geteld zijn.

² In Tongeren zijn een aantal plaatsen voorbehouden als buffercapaciteit voor jongeren uit De Grubbe als dat centrum volzet is, mits de jongeren voldoen aan de wet.

³ Een minderjarige kan gedurende één jaar zowel omwille van een MOF- als omwille van een POS-situatie worden begeleid. Per categorie wordt hij slechts één keer meegeteld. In totaal kan hij dus meerdere keren geteld zijn.

⁴ Slechts een klein deel van de MOF-plaatsingen binnen de diensten voor herstelgerichte en constructieve afhandeling(HCA) zijn mee in rekening genomen: enkel de plaatsingen via de sociale dienst voor gerechtelijke jeugdhulp. De meeste HCA-plaatsingen gebeuren door het Parket (voor algemene cijfertendensen HCA, zie p. 16).

ONZE
WAARDEN

Dingen vragen zich niet af
waarvoor ze hier bestaan.
Een kussen laat zich door een
denkhoofd denken, een laken
zal niet al zijn kreukten tellen.
Dingen zijn van geduld gemaakt
en kunnen geen vragen stellen.

Joke van Leeuwen voor Wingerdbloei

Deskundig

Inschatten van
maatschappelijke
noodzaken en
het ontwikkelen
van antwoorden
hierop.

Uitwerken,
aansturen,
aanbieden,
uitvoeren
van het hulpaanbod
en planmatig werken.

Voor ruim de helft van de begeleide minderjarigen (56,57 %) wordt gedwongen hulpverlening (maatregelen genomen door een jeugdrechter) georganiseerd. Voor de overige 43,43% van de jongeren gaat het om vrijwillige hulpverlening (maatregelen genomen door het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg). De verhouding gedwongen versus vrijwillige hulpverlening blijft nagenoeg stabiel.

HCA IN 2012

Er is een heel scala aan mogelijkheden als antwoord op delinquent gedrag van minderjarigen. Het herstelgericht werken heeft daarin de voorbije jaren een belangrijke plaats verworven.

Het aanbod van HCA (*herstelgerichte en constructieve afhandeling*) bestaat uit vier werkvormen: herstelbemiddeling, herstelgericht groepsoverleg, gemeenschapsdienst en leerprojecten. Wat herstelbemiddeling betreft, kunnen de Procureur des Konings en de jeugdrechtbank minderjarigen aanmelden. Voor de andere afhandelingsvormen moet de doorverwijzing gebeuren door de jeugdrechtbank.

In Vlaanderen en Nederlandstalig Brussel is er in elk gerechtelijk arrondissement een HCA-dienst die telkens de vier afhandelingsvormen aanbiedt.

IN 2012 BEDRAAGT HET AANTAL AANMELDINGEN	
Herstelbemiddeling	3.244
Herstelgericht groepsoverleg	108
Leerprojecten van 20 uur	638
Leerprojecten van 40 uur	72
Gemeenschapsdiensten	509
Totaal	4.571

Na een stijgende trend (5.878 aanmeldingen in 2008) daalt het aantal aanmeldingen sinds 2009.

Een in 2012 afgerond onderzoek inzake herstelbemiddeling ('De schade hersteld? Een onderzoek naar herstelbemiddeling bij jeugdige delinquenten in Vlaanderen' door Bureau Beke) leidt tot een verdere bijstelling van de afhandelingsvorm in de loop van 2013.

Het onderzoek door Bureau Beke was overwegend positief maar leverde ook concrete aanbevelingen op. Daarom zijn alle HCA-diensten rond de tafel gaan zitten om een verbetertraject voor herstelbemiddeling bij minderjarigen uit te stippelen. Daarbij is zowel gekeken naar regelgeving en methodiek, als naar mogelijke actielijnen om de regionale verschillen tussen de verschillende diensten weg te werken. Dat stelde onze diensten voor een aantal uitdagingen: de eigen specifieke praktijk en organisatie overstijgen en kijken naar wat ons verbindt om de doelstellingen te realiseren.

Herstelbemiddeling is een aanbod naar slachtoffer en dader van een strafbaar feit om samen met een neutrale bemiddelaar te bekijken wat beide partijen nodig hebben om met de gevolgen van de feiten om te gaan. Het geeft alle betrokkenen de ruimte om hun

verhaal te vertellen en opnieuw positie in te nemen ten aanzien van elkaar en de verwijzer. De communicatie tijdens het bemiddelingsproces is soms reeds voldoende voor beide partijen om verder te kunnen, soms komen financieel herstel of beloftes vanwege de jonge dader wel meer op de voorgrond. Justitie geeft via het HCA-aanbod de betrokkenen dus een stem...

De nieuwe jeugdwet geeft herstelgerichte reacties op delinquent gedrag een prominente plaats; de praktijk staat voor de uitdaging om deze plaats ook volwaardig in te nemen! Afstemming en samenwerking binnen de sector, maar ook over de sectoren heen, zal met de huidige veranderingen noodzakelijk zijn. De maatschappij en vrijwilligers in dit hele verhaal een plaats geven, blijft voor Alba een belangrijke meerwaarde!

Getuigenis **Natalie Van Paesschen**, vzw Alba

BINC IN HET TEKEN VAN REFLECTIE

Ook in 2012 werken de private voorzieningen volop met het registratie-instrument BinC (Begeleiding in Cijfers), dat in samenwerking met het Steunpunt Jeugdhulp wordt uitgevoerd. Op basis van de gegevens hieruit worden provinciaal en op Vlaams niveau reflectiedagen georganiseerd. Daarnaast vindt een grote BinC-dag plaats waarbij constructieve, en soms kritische, beschouwingen aan bod komen. Deze reflectiedag leidt tot het onderzoeken van pistes om zowel inhoudelijk als op gebruikstechnisch vlak nog meer tegemoet te komen aan de behoeften van alle betrokken stakeholders.

Ook in 2013 blijft BinC een belangrijk instrument om zicht te krijgen op het doelpubliek en om de dialoog met en binnen de sector aan te gaan.

CENTRAAL WACHTBEHEER

Het experimenteel modulair kader en de opstart van pilootregio Oost-Vlaanderen - in het kader van integrale jeugdhulp - maken ook voor het centraal wachtbeheer een overgangsjaar van 2013. Vanaf 2014 worden alle wachtlijsten intersectoraal beheerd in de toegangspoort. 2012 is dus het laatste jaar waarin de applicatie Micado (minderjarige - capaciteitsbeheer - dossier) ten volle is benut.

In 2012 neemt het centraal wachtbeheer deel aan het Operaproject (zie p. 23). Dat maakt een verregaande analyse van de gegevens uit Micado mogelijk. 2012 is ook het jaar dat een volledige reeks gegevens van de multifunctionele centra (MFC) kan worden voorgelegd. Deze werkvorm is toegevoegd aan onderstaande cijfergegevens.

Uit het overzicht van het gemiddeld aantal wachtenden in 2012 per vermelde werkvorm, blijkt dat de verhoudingen tussen de werkvormen stabiel blijven. Meteen valt op dat MFC een veel gevraagde werkvorm is.

GEMIDDELD AANTAL WACHTENDEN PER WERKVORM	
Begeleidingstehuizen	1.625
Dagcentra	320
Diensten begeleid zelfstandig wonen	313
Onthaal en oriëntatie	462
Thuisbegeleidingsdiensten	831
MFC	877

Wat betreft het gemiddeld aantal wachtenden per regio voor de vermelde werkvormen blijft de verhouding eveneens grotendeels ongewijzigd in vergelijking met 2011. Regio Antwerpen heeft het grootste aantal wachtenden.

GEMIDDELD AANTAL WACHTENDEN PER REGIO

	2012	2011
Regio Antwerpen	1.633	1.292
Regio Limburg	616	480
Regio Oost-Vlaanderen	755	693
Regio Vlaams-Brabant / Brussel	623	480
Regio West-Vlaanderen	800	680

De stijging t.o.v. 2011 is het gevolg van de toevoeging van de werkvorm MFC aan het centraal wachtbeheer⁵. Als we de MFC buiten beschouwing laten, blijft het totaal aantal wachtende jongeren relatief stabiel (3.550 in 2012 versus 3.625 in 2011).

5 MFC heeft geen impact op de andere wachtenden omdat MFC ook in 2011 reeds bestond maar enkel nog niet volledig beheerd werd via de wachtlijsten.

ÉÉN JAAR CAP

Het eerste werkjaar van het centraal informatie- en aanmeldpunt (CAP) voor de plaatsing van minderjarigen in de gemeenschapsinstellingen en het gesloten federaal centrum De Grubbe is vooral een leerproces. Daarbij ontwikkelt het CAP zich verder volgens de doelstellingen en bemerkingen van de gebruikers.

Na één jaar vindt een grondige evaluatie plaats. Het evaluatierapport omvat een bundeling van reacties uit het werkveld, ervaringen van de gemeenschapsinstellingen en bevindingen van het CAP zelf. Het eerste deel van het rapport evalueert de drie doelstellingen van het CAP. Een tweede luik gaat dieper in op de interne werking van het CAP en het capaciteitsbeheer van de instellingen. Het derde onderdeel handelt over de webapplicatie InterCAP. Tot slot zijn een aantal conclusies getrokken en evoluties geschetst. Eind november krijgen de verwijzers van de vijf Vlaamse regio's een toelichting bij het rapport. Daarbij kunnen ook zij aandachtspunten formuleren. Dat leidt eveneens tot verbetervoorstellen.

Tal van verbeteringen kunnen quasi meteen worden gerealiseerd. In 2013 wil Jongerenwelzijn ook de technische voorstellen uitvoeren, zoals een nieuwe, meer gebruiksvriendelijke en minder tijdrovende versie van InterCAP. ■

H2 ONZE HULP- EN DIENST- VERLENING

KWALITEIT

KWALITEITSDECREET

In 2012 krijgt het uitvoeringsbesluit bij het kwaliteitsdecreet van de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen verder vorm, zowel inhoudelijk als structureel. Daarbij wordt gekozen voor het EFQM-model, dat kwaliteit benadert als een dynamisch gegeven. Het model stelt organisaties in staat om een volledige zelfevaluatie uit te voeren, met focus op de thema's kwaliteitszorg en kernprocessen en op de resultaten voor zowel gebruikers en medewerkers als samenleving. Zo zet Jongerenwelzijn verder in op het sociaal ondernemerschap van organisaties. Er is een sterke nadruk op resultaten (output) en de voorzieningen krijgen expliciet de ruimte om zelf aan de slag te gaan met en keuzes te maken over de inputgebieden.

Het inhoudelijke concept krijgt na toetsing een positief advies van het Raadgevend Comité. Dat waardeert vooral de coherentie met het kwaliteitsdecreet en de inbedding in de visie van de Staten-Generaal Jeugdhulp 2020.

In 2013 wordt verder gewerkt aan de legistieke vertaling in een regelgevend kader, zodat het uitvoeringsbesluit in werking kan treden vanaf 1 januari 2014.

ZORGINSPECTIE

In het voorjaar van 2012 voert Zorginspectie voor het eerst inspecties uit in de gemeenschapsinstellingen en in het gesloten federaal centrum De Grubbe. De inspecteurs interviewen directieleden, stafmedewerkers, begeleiders en ook jongeren – een primeur bij een inspectie en teke-

nend voor het groeiend belang van participatie. Daarbij peilen ze in welke mate de rechten van de jongeren worden gegarandeerd tijdens hun verblijf in de instelling.

Het inspectierapport vermeldt een aantal concrete aanbevelingen. Daarop stelt de afdeling Gemeenschapsinstellingen een actieplan voor. Dat formuleert objectieven op korte en op lange termijn, die onder meer te maken hebben met de opleiding van het personeel in het gewelddoos omgaan met agressie, acties gericht op een verantwoord gebruik van afzondering en isolatie, het op punt stellen van de interne klachtmogelijkheden, inspraak van jongeren en ouders in het hulpverleningsproces en het samenstellen van een kwaliteitshandboek met uitdrukkelijke focus op de beleving van de cliënt.

Zorginspectie wil haar onderzoek stapsgewijs verder opbouwen door na deze eerste, aangekondigde inspectie regelmatig nieuwe inspecties uit te voeren. Op die manier wil ze komen tot een basistoezicht in de betrokken instellingen.

INFRASTRUCTUUR GEMEENSCHAPSINSTELLINGEN

De Prijs Bouwmeester bekroont publieke bouwheren die kwaliteit hoog in het vaandel dragen. In de categorie 'Zorg' krijgt Jongerenwelzijn op 14 september de titel van laureaat voor het masterplan Beernem van gemeenschapsinstelling De Zande. Dat plan is het werk van BURO II en Archi-I. De jury looft het hoge ambitieniveau op vlak van het dagelijks pedagogisch handelen en de duurzaamheid. Ook waardeert ze de betrokkenheid van de instelling bij de totstandkoming van het masterplan. Centraal staat een uitgesproken visie: de destigmatisering van jongeren in een gemeenschapsinstelling om

hun integratie in de maatschappij te bevorderen. De infra-structuurwerken voor de nieuwe campus Wingene van gemeenschapsinstelling De Zande verlopen in 2012 op kruissnelheid. Zo worden het oude gebouwencomplex de Succursale en het schoolgebouwtje grondig gerenoveerd en vier nieuwe leefgroepen voor telkens tien jongeren opgetrokken. Ook wordt buitensportaccommodatie voorzien op het terrein.

Eind 2012 nemen de personeelsleden van de campus De Markt van gemeenschapsinstelling De Kempen op hun beurt een nieuw logistiek gebouw in gebruik, bestaande uit een grootkeuken, personeelsrefter en modern magazijn.

JO-LIJN

JO-lijn is de informatie- en klachtenlijn van Jongerenwelzijn. Ouders, jongeren, hulpverleners en anderen kunnen er terecht voor informatie en advies over de bijzondere jeugdzorg. Ook kunnen ze hun ongenoegen of klachten uiten over de werking van Jongerenwelzijn, private voorzieningen en projecten van de bijzondere jeugdbijstand.

Elke klachtendienst moet jaarlijks zijn cijfergegevens overmaken aan de Vlaamse ombudsdienst. Deze rapportage gebeurt vanaf 2012 per beleidsdomein. Dat heeft geleid tot een gewijzigde registratie.

In 2012 krijgt JO-lijn 625 meldingen, ten opzichte van 607 in 2011.

Informatielijn

JO-lijn registreert 539 meldingen bij de informatielijn. Dat aantal is nagenoeg stabiel in vergelijking met 2011. In 2012 zijn er opmerkelijk meer vragen tot advies (2012: 246, 2011: 212). Vragen naar informatie blijven stabiel (2012: 164, 2011: 159). Doorgaans gaat het over eenmalige contacten. 89 meldingen vragen één of meerdere hulpverleningsgesprekken (2011: 95) en 35 meldingen kan JO-lijn via bemiddeling afhandelen (2011: 44). Bij vijf meldingen is de aard niet gepreciseerd.

Klachtenlijn

In 2012 behandelt JO-lijn 86 klachten. 55 daarvan handelen over de werking en dienstverlening van Jongerenwelzijn (2011: 46 formele klachten). 22 klachten kan JO-lijn conciliërend - informeel en in onderling overleg - afhandelen. Negen klachten worden doorverwezen voor een interne verdere afhandeling.

Van de 55 klachten zijn er twaalf niet-ontvankelijk en 43 (deels) ontvankelijk. Vijf klachten blijken gegrond (11 in 2011), twee klachten worden betwist. Van de gegronde klachten kunnen er drie worden opgelost. Volgende ombudsnormen zijn geschonden: 'correcte bejegening' (3 klachten), 'deugdelijke correspondentie' (1 klacht) en 'goede uitvoeringspraktijk en administratieve nauwkeurigheid' (1 klacht).

Klachtenbeeld 2012

Het aantal meldingen en klachten bij JO-lijn stijgt licht. Er gebeurt geen systematische analyse maar toch zijn een aantal trends merkbaar:

- > Het merendeel van de klachten komt van ouders.
- > Jongeren vinden vlot de weg naar de informatielijn van de JO-lijn. In 2012 waren er vooral vragen over **begeleid zelfstandig wonen**.
- > Veel klachten zijn ingebed in een situatie van **(v)lechtscheiding**.
- > Er zijn veel vragen en klachten over **pleegzorg-situaties**, en specifiek over de nazorg bij pleegzorg, en over de **kinderbijslag**.
- > Klachten handelen vaak over (het gebrek aan) **communicatie van en beweerde onheuse bejegening door de consulenten**.

OPERA

In 2012 start Jongerenwelzijn het project Opera om het proces van operationele rapportering op gang te brengen, voor een beter en hoger rendement van Domino. In 2012 worden daartoe een projectcharter uitgewerkt, prioriteiten bepaald en workshops georganiseerd voor de eindgebruikers.

Voor de gemeenschapsinstellingen worden twee informatiemodellen uitgewerkt om vlot analyses uit te voeren en rapporten op te maken. Het gaat over dossieropvolging (aantal dossiers en verblijfsduur per leefgroep, aanleiding plaatsing, leeftijd, rechtbank...) en bijzondere maatregelen (aantal en duur van afzonderingen en isolaties per leefgroep, aanleiding, initiatiefnemer, isolatieruimte...).

Met de werkgroep Micado worden eveneens twee modellen uitgewerkt, bv. om de opvolging van de wachtenden

in kaart te brengen: aantal aanmeldingen en aantal unieke jongeren per werkvorm, regio, adres, verwijzende instantie, leeftijdscategorie en geslacht van de jongere. Een tweede model geeft het aantal aanmeldingen/unieke jongeren weer, maar ook gegevens inzake de voorziening en het toegewezen bed/plaats. Ook worden een reeks doorlooptijden toegevoegd, zoals tussen aanmelding en opname, en tussen prioriteitsdatum en opnamedatum. Deze gegevens laten toe trendanalyses uit te werken.

Een kwaliteitsrapport per criterium toont aan in welke mate een criterium goed is ingevuld of niet. Later worden de rapporten 'geactiveerd'. Daarbij visualiseren kleuren meteen de impact op de organisatie. Het is aan de betrokken dienst om dan een gepaste actie te ondernemen.

In 2013 zijn er trainingsprogramma's en praktische sessies voor de eindgebruikers voorzien, zodat deze vlot zelf analyses en rapporten kunnen maken.

PARTICIPATIE

NETWERKTAFELS ANTWERPEN

Netwerktafels raken in regio Antwerpen steeds meer ingeburgerd, onder meer dankzij de verspreiding van een film. De sector weet intussen dat de methodiek zich richt op de sterktes en noden van cliënten. Ook het afnemen van de IZKA (Instrument ter bepaling van de Zorg Intensiteit voor Kinderen en Adolescenten) vormt een vast onderdeel om te komen tot een concreet zorgplan.

In 2012 zet de regio verder in op de implementatie van interne netwerktafels (zonder deskundigen). Zo beschikken de verwijzers over een verzekerd aanbod van drie interne netwerktafels per week, verdeeld over zes voorzitters.

Per maand zijn er gemiddeld 2,29 netwerktafels. Tussen mei en december zijn er in totaal 17 aanvragen en vinden 16 netwerktafels effectief plaats.

Als kracht geven verwijzers aan door de methodiek creatief uitgedaagd te worden, out of the box te denken en op een vraaggestuurde manier samen te werken met cliënten. De methodiek wordt ook ingezet om te werken met gezinnen uit andere culturen. Verder toont deze praktijk zijn meerwaarde bij jongvolwassenen omdat het zorgplan mee uitgewerkt en uitgevoerd kan worden door professionals met een zorgaanbod voor volwassenen.

2013 brengt diverse uitdagingen mee: zoals de verdere bekendmaking van de methodiek, de samenwerking met tolken en het gebruiksvriendelijker maken van de IZIKA.

OUDERGESPREKSGROEPEN

Door samen te werken met Welzijnsschakels, de Gezinsbond en TAO (teams die ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting begeleiden) bereiken de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning ook ouders die leven in armoede. Deze ouders geven aan dat ervaringsuitwisseling over opvoeding en ontmoeting met andere ouders hen kracht en steun geeft.

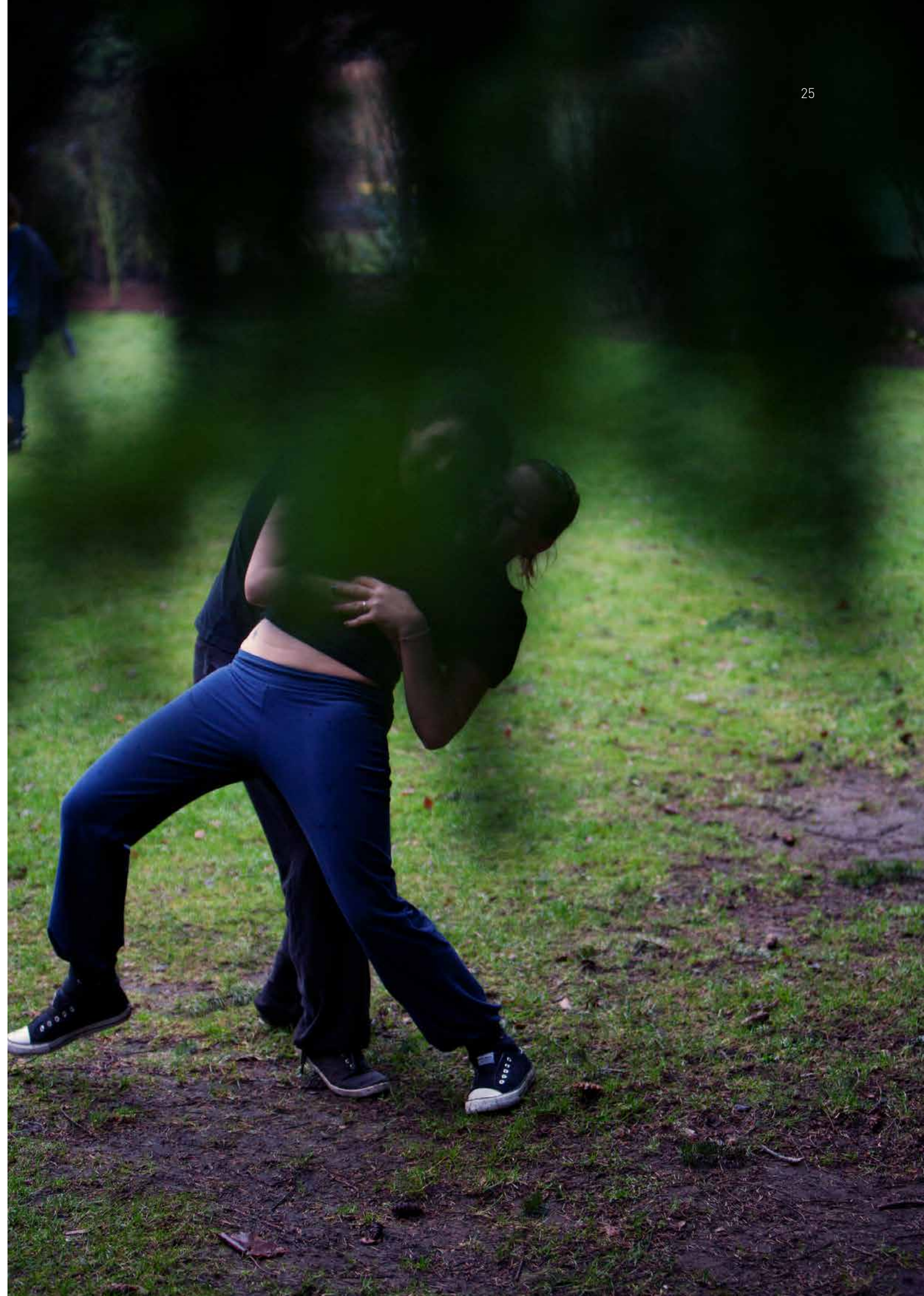
De formule van een groepswerking met vrijwilligers, ouders, ervaringsdeskundige en procesbegeleider is uniek. Voor de ouders hebben de diepgaande gesprekken, positieve betrokkenheid en erkenning een belangrijke impact op hun zelfwaardering en visie op de maatschappij.

Het project wil het thema opvoedingsondersteuning in lokale en Vlaamse organisaties daadwerkelijk vorm geven. De neerslag van één jaar werking is terug te vinden op de website via de link www.welzijnsschakels.be/nieuwsbericht/projectrapport-signaaldag.

PARTICIPATIEPROJECTEN

De stem van de cliënt in de hulpverlening is lang niet gehoord. Jongerenwelzijn tracht deze leemte op te vullen. Eerst met een ouderparticipatieproject (vzw Roppov in Gent) en sinds een paar jaar ook met een cliëntparticipatieproject (vzw Cachet in Brussel).

Bij beide projecten komen ouders en cliënten samen om te reflecteren over hun ervaringen in de jeugdhulpverlening. Hun bevindingen inspireren op hun beurt hulpverleners en beleidsmakers. Denk maar aan de Staten-Generaal Jeugdhulp (zie p. 38) en de studiedag van het Expertiseplatform (zie p. 47). Het cliëntparticipatieproject legt ook een sterk accent op een positieve beeldvorming van jongeren in de jeugdhulp.

ONZE
WAARDEN

Niet loslaten

Manier
van helpen
die de klanten
aanmoedigt
en waardeert,

hen inschakelt
in het hulpproces
en de hulp kadert
in de (gezins)
omgeving.

2012 was voor Cachet een jaar van veel op de boterham én veel goesting om onze tanden erin te zetten. Dankzij de steun van Jongerenwelzijn kon de organisatie groeien. En belangrijker: tegelijk groeide het inzicht en de overtuiging bij heel wat partners in het jeugdhulpverleningslandschap dat goede hulp niet kan zonder échte participatie van de personen waar het allemaal om draait: de kinderen en jongeren zelf.

Bij Cachet weten we als geen ander dat 'de cliënt' iets te vertellen heeft. Ons netwerk van mensen 'met ervaring' groeit gestaag. Wij proberen er mee voor te zorgen dat deze stemmen gehoord worden, en meer nog, dat er iets mee gebeurt! Het afgelopen jaar namen we daarom actief deel aan heel wat overlegplatforms, leverden een bijdrage aan tal van studiedagen en ontwikkelden samen met cliënten en ex-clieënten straffe projecten. Bijvoorbeeld over de spannende overgang van het leven in een residentiële voorziening naar het op eigen benen staan na meerderjarigheid.

Op die manier verbreden we het perspectief, steken we jongeren een hart onder de riem en tonen we dat wie met jeugdhulp te maken krijgt, allesbehalve een passieve rol speelt. Dergelijke negatieve stempels die de samenleving soms op ons kleeft, werpen we af. Cachet toont cliënten als mensen 'met cachet' en ondersteunt hen om positief vooruit te kijken en de eigen ervaringen constructief te gebruiken om mee de schouders te zetten onder de jeugdhulp van morgen.

*Getuigenis **Ann Clé**, Cachet vzw*

JONGEREN- EN OUDERPARTICIPATIE IN LIMBURG

De Limburgse jeugdzorg meer op maat maken van jongeren en ouders, door hun ervaringen en stem een prominente plek te geven binnen alle Limburgse voorzieningen en bij de verwijzende instanties. Dat is wat het project JOPLim (Jongeren- en OuderParticipatie Jeugdzorg Limburg) wil bereiken.

JOPLim bestaat uit een ouderwerking en een jongerenwerking. De jongerenwerking brengt voormalige en huidige cliënten samen om ervaringen te delen en biedt jongeren in de voorzieningen een creatief participatietraject aan. In de ouderwerking gaan ouders die ooit met jeugdzorg in aanraking kwamen, dieper in op thema's die relevant zijn voor de jeugdzorg.

Om een gemeenschappelijke taal te creëren tussen ouders en hulpverleners, ontwikkelt JOPLim een participatiespel. Ouders worden ook aangemoedigd om deel te nemen aan overlegmomenten van de Limburgse jeugdzorg. Op 14 november 2012 organiseert JOPLim – met de steun van de Provincie Limburg – een fel gesmaakte Dialoogdag met jongeren, ouders, hulpverleners, consultants en directies.

VERMAATSCHAPPELIJING

ENGAGEMENTSVERKLARING ONDERWIJS – WELZIJN

Een opname van een jongere in een gemeenschapsinstelling of gesloten federaal centrum betekent voor hem een breuk op vele gebieden. Op vlak van onderwijs wordt zijn schoolloopbaan doorbroken, valt de begeleiding vanuit het Centrum voor Leerlingbegeleiding (CLB) stil en vervalt de brede zorg waarmee individuele leerkrachten, leerlingbegeleiders, enz. hem omringen. Vandaar de vraag hoe het onderwijs in een gemeenschapsinstelling of gesloten federaal centrum een schakel kan vormen binnen de schoolloopbaan van elke leerling.

In 2012 engageren de ministers voor onderwijs en voor welzijn, de inrichters van de scholen en CLB's en de afdeling Gemeenschapsinstellingen zich om samen een onderwijstraject op maat van deze leerlingen uit te bouwen. Centraal staat de nieuwe functie van leerlingbegeleider. Hij vormt de brug met de scholen en CLB's. Hij legt de eerste contacten, stelt in overleg onderwijsdoelen voorop, maakt samenwerkingsafspraken, volgt deze op en begeleidt schoolloze leerlingen in hun zoektocht naar een nieuwe school.

Door het organiseren van studiedagen in de gemeenschapsinstellingen, krijgen scholen en CLB's een concreet beeld van de onderwijsmogelijkheden binnen een gemeenschapsinstelling en van de onderwijsdoelen die mogelijk zijn als iedereen de handen in elkaar slaat.

In 2013 zal worden geëvalueerd of dat engagement leidt tot een betere integratie van de leerlingen op hun school.

SIGNALEN VAN WELZIJN, SIGNALEN VAN VEILIGHEID

In 2012 bouwt de afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid verder op de positieve resultaten van de opleidingen 'Signalen van Veiligheid en Signalen van Welzijn' die in 2011 georganiseerd zijn in de regio's Vlaams-Brabant/Brussel, Antwerpen en Limburg. Overtuigd van de meerwaarde van de methodiek kiest de afdeling er expliciet voor om oplossingsgericht en krachtgericht werken als overkoepelende pijler en Signalen van Veiligheid en Signalen van Welzijn als methodiek te introduceren binnen de werking. Daartoe zijn een visietekst en implementatieplan uitgewerkt.

Eind 2012 zijn ongeveer 90% van de hulpverleners, teamverantwoordelijken en leden van het multidisciplinair team (MDT) opgeleid. Gezien hun cruciale rol is er bijkomende ondersteuning in de vorm van opleidingen 'oplossingsgericht leidinggeven en veranderen' voor teamverantwoordelijken en intervisiemomenten voor MDT-leden. Tegen eind 2013 moet er een eerste verankering zijn van deze pijler en methodiek in de hulpverleningsprocessen in de regio's, onder supervisie van een extern expert.

VERMAATSCHAPPELIJING VAN CULTUUR

De hulpverlening van Jongerenwelzijn bevindt zich niet op een eiland. De uitwerking van de integrale jeugdhulp staat voor sterkere verbindingen met andere welzijnsactoren, zowel op casus- als op structureel niveau. Jongerenwelzijn zoekt – met het oog op de vermaatschappelijking van de zorg – ook toenadering tot actoren uit andere beleidsdomeinen. Zo organiseert Jongerenwelzijn samen met Vitamine C een ontmoetingsmoment tussen voorzieningen van de bijzondere jeugdzorg en (jongeren)cultuurorganisaties. Dat resulteert in lokale samenwerkingsinitiatieven om jongeren en cultuur dichterbij elkaar te brengen.

‘Cultuur’ is daarenboven geselecteerd als thema voor de Prijs Jeugdzorg 2012 en toont zich daarmee actueel en relevant. Verder worden in 2013 nieuwe pistes verkend met andere beleidsdomeinen en de eerste stappen gezet richting samenwerking met het agentschap Natuur en Bos.

SAMENWERKING DECREET PLEEGZORG

Op 20 juni keurt het Vlaams Parlement het decreet pleegzorg goed. Dat is voorbereid door het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, met intensief inhoudelijke ondersteuning door Jongerenwelzijn.

Het decreet is in meerdere opzichten vernieuwend: pleegzorg wordt niet langer aangestuurd door verschillende agentschappen maar vertrekt van één intersectorale benadering. Het pleegzorgaanbod wordt in vier grote vormen opgedeeld: gezinsondersteunend, perspectiefzoekend, perspectiefbiedend en behandelingspleegzorg.

Het decreet bouwt onder meer voort op de praktijkervaring van Jongerenwelzijn met de provinciale samenwerking door het aantal te erkennen diensten te beperken tot vijf, hetzij één per provincie. De uitgangspunten en principes inzake de selectie en screening van de pleeggezinnen en de werking van de diensten voor pleegzorg worden gestroomlijnd en geoptimaliseerd met het oog op een kwaliteitsverhoging van de pleegzorg in Vlaanderen.

Na de goedkeuring van het decreet blijft Jongerenwelzijn actief betrokken bij de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten voor de inhoudelijke, organisatorische, budgettaire en juridische aspecten van het decreet, dat op 1 januari 2014 in werking treedt.

TIME-OUTPROTOCOL

Sinds mei 2008 heeft gemeenschapsinstelling De Kempen een time-outleefgroep voor meisjes en sinds mei 2009 ook een time-outleefgroep voor jongens. Gemeenschapsinstelling De Zande start in februari 2012 een herstelgerichte time-outleefgroep voor jongens.

Eind 2011 ondertekenen de gemeenschapsinstellingen en een aantal voorzieningen een samenwerkingsprotocol inzake time-out. Daarmee verbinden ze zich ertoe om hulp aan jongeren met complexe problemen structureel mogelijk te maken. Vanaf 1 februari 2012 zijn ondertekende time-outovereenkomsten een formele voorwaarde voor de time-outplaatsing van een jongere in een gemeenschapsinstelling.

Met het aanbod willen de gemeenschapsinstellingen een vastgelopen begeleidingstraject deblokken door een korte bezinningsperiode van twee weken te bieden in een beveiligde setting. Einddoel is het herstel van de hulpverleningsrelatie en de terugkeer van de jongere naar de voorziening van herkomst.

Doordat een voorziening kan terugvallen op een time-out als het hulpverleningstraject met een jongere dreigt vast te lopen, kan het traject beter en langer standhouden. Zo beperken time-outs de instroom van jongeren die anders het risico lopen om langere tijd geplaatst te worden in een gemeenschapsinstelling. Ook op vlak van uitstroom zijn de time-outverbintenissen zinvol. De mogelijkheid van een time-out werkt drempelverlagend bij het toewijzen van moeilijk te begeleiden jongeren aan een vervolgttraject, zodat een jongere minder lang geplaatst blijft in een gemeenschapsinstelling.

EVALUATIE OUTREACHING VLAANDEREN

Outreaching Vlaanderen – het outreachproject van psychiatrisch centrum Sleidinge – biedt ambulante, psychiatrische ondersteuning aan jongeren die verblijven in gemeenschapsinstelling De Zande. Ook de private (semi)residentiële voorzieningen, de sociale dienst voor gerechtelijke jeugdbijstand en het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg (CBJ) in de regio Gent-Eeklo werken mee. Uit een evaluatie blijkt dat de nood aan deze hulpverleningsvorm bij de verschillende partners groot is.

De aanmeldingen gebeuren vooral door gemeenschapsinstelling De Zande en door de consultants van het CBJ. De meest voorkomende redenen zijn agressie en bedreigingen, depressieve klachten en/of ontvluchtingen. De meerderheid van de jongeren is tussen 15 en 17 jaar.

De voorbije vijf jaren zijn 408 dossiers opgestart. Het gaat veelal om jongeren die opgroeien in een problematische opvoedingssituatie en kampen met hechtingsproblemen, gedragsproblemen, psychisch lijden enz. Outreaching Vlaanderen staat nu voor de uitdaging om een gespecialiseerde crisiswerking uit te werken aangezien hiertoe momenteel te weinig mogelijkheden zijn.

ONDERZOEK NAAR DE BESLISSINGEN VAN JEUGD- RECHTERS IN MOF-ZAKEN

Tussen september 2011 en augustus 2012 onderzoekt het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) de beslissingen van jeugdrechters en jeugdrechtbanken ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Het merendeel van de jeugdrechters neemt actief deel aan het onderzoek. Het eindrapport verschijnt begin 2013.

Uit het onderzoek blijkt dat de betrokken jongeren vooral jongens zijn (88%) en tussen 15 en 17 jaar (80%). Slechts in heel kleine mate (3%) gaat het over jongeren van 12 jaar of jonger. Deze cijfers bevestigen eerder onderzoek en tonen aan dat jongeren niet op steeds jongere leeftijd delicten plegen. De geregistreerde feiten zijn misdrijven tegen goederen (54%), misdrijven tegen personen (19%), verdovende middelen (13%), misdrijven tegen de openbare veiligheid (10%) en andere. Bij ongeveer een derde is sprake van twee of meerdere feiten.

De jeugdrechter kan meestal de maatregel opleggen die hij wenst. Indien dat toch niet het geval is, is dat te wijten aan een gebrek aan medewerking van de minderjarige of zijn ouders, of door het niet beschikbaar zijn van het geschikte aanbod. Onder meer op basis van deze resultaten kiest Jongerenwelzijn ervoor om de capaciteit van zijn private en publieke aanbod verder te versterken en gericht in te zetten.

Verder wil het agentschap - in nauwe dialoog met de jeugdmagistratuur - komen tot nieuwe antwoorden op jeugddelinquentie, zoals het herstelgericht aanbod en het contextgericht en flexibel samenwerken op het terrein. Ook de evolutie naar integrale jeugdhulp kan de samenwerking tussen sectoren en magistratuur versterken. Jongerenwelzijn neemt de bevindingen uit het onderzoek mee in de verdere uittekening van zijn beleid, zoals de opmaak van het groenboek staatshervorming en de verdere uitvoering van de Staten-Generaal Jeugdhulp (zie p. 38). ■

ONZE
WAARDEN

Engagement

De inzet
van iedereen
in het bijzonder

en

de betekenis van
het agentschap
als stimulator
in het algemeen.

H3 ONZE INNOVATIES

INTEGRALE JEUGDHULP

Het jeugdhulplandschap zal in 2013-2014 diepgaande veranderingen ondergaan. In de zomer van 2012 wordt het decreet integrale jeugdhulp voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Na een eerste adviesronde gaat het decreet in het najaar voor een tweede keer naar de Vlaamse Regering, met het oog op het inwinnen van het advies van de Raad van State. In 2013 wordt het decreet voorgelegd aan het Vlaams Parlement ter bespreking en stemming.

De veranderingen zullen een grote impact hebben op alle aspecten van de jeugdhulp. Daarom is gekozen voor een vooropstart in pilootregio Oost-Vlaanderen, om ervaring op te doen met de modaliteiten en werkingsprincipes zoals ze zijn uitgetekend.

Sinds september 2012 loopt de voorbereiding van de opstart volop. Er wordt een tweedaagse vorming georganiseerd voor de middenkaders en directies van voorzieningen. Eén dag staat in het teken van de intersectorale toegangspoort, de andere in dat van de gemandateerde voorzieningen en maatschappelijke noodzaak. Wegens het succes is er een herhaling in 2013.

In 2012 is ook beslist om voor de inplanting van de intersectorale toegangspoort een nieuwe afdeling op te richten binnen Jongerenwelzijn. De procedure wordt opgestart voor de aanstelling van een algemeen directeur, die ook de leiding van de toegangspoort zal opnemen. Ook voor de consultants van Jongerenwelzijn betekent het nieuwe landschap grote veranderingen. In 2012 vinden twee instapdagen plaats over de nieuwe opdrachten en modaliteiten van de migratiebeweging. In de regio's worden infosessies

georganiseerd zodat de medewerkers een gefundeerde en positieve keuze voor een (nieuwe) functie kunnen maken.

Na de instapdagen moeten alle personeelsleden hun keuzes aangeven. In november wordt - op basis van de resultaten voor proefregio Oost-Vlaanderen - een migratieresultaat uitgewerkt. Voor ieder personeelslid van de proefregio sluit het resultaat aan bij zijn individuele keuze. In 2013 wordt de puzzel gelegd van de overige regio's. Midden 2013 zal iedereen uitsluitel krijgen over zijn toekomstige functie.

HERTEKENING LANDSCHAP PRIVATE VOORZIENINGEN

Het experimenteel modulair kader

In 2012 komen verschillende processen binnen Jongerenwelzijn samen: de versterking van het residentiële aanbod, de uitvoering van het VIA-4-akkoord (Vlaams Intersectoraal Akkoord), de regularisering van de projectwerking, het einde van de proeffase van de multifunctionele centra en de nakende opstart van de pilootregio integrale jeugdhulp. Daarenboven formuleert de Staten-Generaal Jeugdhulp een duidelijke toekomstvisie: participatie, modulering, contextbegeleiding en sociaal ondernemerschap. Ook de evoluties in de regelgeving inzake de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning (CKG) en de integratie van de centra voor integrale gezinszorg (CIG) vinden hierbij aansluiting.

Al deze processen zorgen voor een stroomversnelling naar een meer flexibele en multifunctioneel georganiseerde jeugdhulp en vragen een aangepaste regelgeving en financiering. Het experimenteel modulair kader (EMK)

wordt in 2012 inhoudelijk en juridisch voorbereid, in overleg met de sector. Daardoor is het mogelijk om vanaf 2013, samen met de sector, een intensief traject tot een grondige hertekening van het jeugdhulplandschap uit te zetten.

De ombouw van de opdeling van voorzieningen in erkenningscategorieën naar gemoduleerde organisaties heeft een grote impact op de cliënt, organisatie en verwijzer, maar ook op vlak van organisatie, inhoud en financiën. Aangezien het om een ingrijpende beweging gaat, moet ook de besluitvorming kwaliteitsvol verlopen, in nauw overleg met de werkgevers- en werknemersorganisaties. Na positieve adviezen door de Inspectie van Financiën, het Raadgevend Comité van Jongerenwelzijn en de Raad van State en de goedkeuring door de Vlaamse Regering, is de opstart van het EMK wettelijk vastgelegd in een besluit.

Om het EMK zorgzaam en kwaliteitsvol te implementeren - met ruimte voor overleg, evaluatie en bijsturing - is gekozen voor een gefaseerde opstart. In een eerste fase stappen 62 organisaties mee in het verhaal, goed voor 74% van de capaciteit van private voorzieningen die konden instappen. Hiermee is een noodzakelijke én kwaliteitsvolle stap gezet naar zorg op maat voor de jongeren en hun gezinnen.

Uitbreidingen

Ondanks het budgettair zware weer wordt, samen met het traject naar het EMK, een uitbreiding van de residentiële capaciteit gerealiseerd. Op basis van geobjectiverde gegevens inzake wachtlijsten, wachttijden enz. wordt midden 2012 een oproep verspreid over regionale prioriteiten, toetsingscriteria en aanvraagmodaliteiten. Deze rondzendbrief stelt, verspreid over 2013 en 2014, een uit-

breiding met maximaal 120 plaatsen in het vooruitzicht. Eind 2012 beslist Jongerenwelzijn over de ingediende dossiers. Dat leidt tot een uitbreiding van de verblijfs-capaciteit met 55 plaatsen in de eerste helft van 2013. De beslissing voor uitbreidingen in 2014 wordt uitgesteld tot er sluitend zicht is op de begroting van 2014.

STATEN-GENERAAL JEUGDHULP: ÉÉN JEUGDHULP

Op 18 juni 2012 vindt in het Vlaams Parlement de presentatie plaats van de Staten-Generaal Jeugdhulp, onder de titel “Met de kracht van de jeugd!”. De visietekst verwoordt een gedeelde en gemeenschappelijke visie op de jeugdhulp in 2020 en wordt die dag ook overhandigd aan minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeuren.

De visietekst is het werk van allen die de jeugdhulp maken tot wat ze is: praktijkwerkers, middenveldorganisaties, onderzoekers, beleidsmensen en gebruikers. Samen een verhaal schrijven is niet eenvoudig, zeker niet in een tijdspanne van enkele maanden. Vanuit pragmatisch oogpunt zijn daarom een aantal relevante thema's geselecteerd. De opdracht van de themagroepen luidt: ontwikkel een idee over het thema voor 2020, los van de eigen situatie, de huidige situatie en de verwachte toekomstige situatie. De resultaten worden gebundeld in themarapporten en de stellingen besproken op rondetafels. Daarnaast verschijnen de themarapporten en stellingen voor schriftelijke reflectie op het internet.

Organisaties die gebruikers vertegenwoordigen - zoals Cachet vzw¹, Roppov vzw² en de Gezinsbond - maken deel uit van de themagroepen en rondetafels. Om hen expliciet een stem te geven, zijn met Cachet vzw twee

denkavonden gehouden over thema's die door de vzw zijn geselecteerd: ouders, context, de ideale begeleider, de minst ingrijpende maatregel voor de kortst mogelijke duur, participatie in de voorziening, participatie aan het beleid en dossier.

Op basis van alle informatie en na adviezen van de Raad-gevende Comités en andere vertegenwoordigers is de visietekst op jeugdhulp in 2020 opgesteld.

Eén jeugdhulp...

De visietekst heeft een duidelijke boodschap: in 2020 bestaat één jeugdhulp.

...empowerend en met de kracht van de jeugd...

‘Met de kracht van de jeugd!’ vormt een krachtig statement, uitgaande van de kracht van de jongere, zijn ouders en zijn context. Het kind en de jongere zijn actor in het traject en coproducent van het zorgtraject. De betrokkenheid van kind, jongere en ouders is de meest werkzame factor in de jeugdhulp. Ze spelen een actieve rol in het formuleren van hun zorgbehoefte en in het te doorlopen zorgtraject. De jeugdhulpaanbieder moet hen hierbij ondersteunen en versterken, zodat ze greep krijgen op de eigen situatie en hun omgeving: jeugdhulp als een werkwoord.

... binnen de ruimere samenleving.

Kinderen en jongeren moeten opgroeien tot evenwichtige, sociale en zelfstandige volwassenen. Opvoeders, verzorgers en (professionele) mede-opvoeders zijn

verantwoordelijk, samen met overheid, organisaties en instellingen. Dat begint al heel vroeg in het gezin, in de buurt, in de kinderopvang, op school, in de vrije tijd, in de gezondheidszorg en in de jeugdhulp. De jeugdhulp beroept zich dus op andere partners om kwaliteitsvolle zorg op maat te kunnen aanbieden.

“Elk kind en elke jongere krijgt in 2020 zorg op maat van één jeugdhulp die transparant en kwaliteitsvol is, empowerend, kracht- en toekomstgericht, die gericht is op zijn vraag en die van zijn context en die ingebed is in de samenleving.”

De visie op de jeugdhulp in 2020 loopt parallel met en bouwt voort op het traject van integrale jeugdhulp. In 2020 moet het voor elk kind, elke jongere en elke ouder duidelijk zijn waar men terecht kan met vragen. Er moet kwaliteitsvolle zorg op maat van het kind, de jongere en zijn context en/of van het gezin zijn.

¹ Cachet vzw groepeert jongeren en jongvolwassenen die door de jeugdhulp worden of werden begeleid.

² Roppov vzw groepeert ouders van kinderen en jongeren uit de bijzondere jeugdzorg in Oost-Vlaanderen.

De Staten-Generaal was een interessante oefening in het zoeken naar ‘gedeelde grond’, vanuit een veelheid aan perspectieven. Makkelijk was dat niet, balancerend tussen bijzondere jeugdbijstand en integrale jeugdhulp, tussen de beleidsmotie van Vlaamse parlementsleden, wetenschappelijke inzichten en de concrete ervaringen van jeugdhulpactoren, tussen visie en pragmatisme. Maar het proces was geëngageerd, de gesprekken constructief en het resultaat érg betekenisvol.

*Getuigenis **Johan Put**, voorzitter themagroep ‘Zorg op maat in beveiligde opvang’*

Een boeiend proces van onderuit, met een diversiteit van betrokken sectoren en medewerkers, dat resulteerde in een gedragen visie op één jeugdhulp. De klemtoon op participatie door de jongere en zijn omgeving zal hopelijk leiden tot een kwalitatieve hulp op maat. Het is nu uitkijken hoe de strategische uitdagingen uit het rapport omgezet worden in operationele doelstellingen. Het Raadgevend Comité van Jongerenwelzijn wil dit proces alvast verder opvolgen.

*Getuigenis **Rik Bloemen**, voorzitter themagroep ‘Positie bijzondere jeugdzorg binnen Integrale Jeugdhulpverlening en samenwerking’*

De Staten-Generaal verankerde structureel het principe dat de minderjarige coproducent is van zijn zorgtraject. Dat betekende ook doordenken over de jeugdhulp van de toekomst binnen een beperkte tijd. Dat was tegelijk een huzarenstuk en een verfrissend proces. Samen doordenken over de toekomst van de jeugdhulp met vele betrokkenen (hulpverleners, overheid, cliënten, experts, wetenschappers, ...) smaakt naar meer.

*Getuigenis **Wim Taels**, voorzitter themagroep ‘Kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie en participatie’*

Anno 2012 is het zoeken naar een criterium om de bijzondere jeugdzorg weer bijzonder te maken een achterhaalde vraagstelling, die verwijst naar beheersing, naar positionering van sectoren en agentschappen, naar het zoeken van onderscheiden om dan (opnieuw) op te delen ... Daar hebben jongeren en gezinnen weinig boodschap aan.

Het lemma van de Staten-Generaal is in enkele vragen te vatten. Hoe zullen we de jeugdhulp in de 21^e eeuw vorm geven, zodat jongeren en ouders kunnen rekenen op kwaliteitsvolle, deskundige en efficiënte ondersteuning en begeleiding? Hoe kunnen ze zoveel mogelijk in hun eigen verantwoordelijkheid en draagkracht gerespecteerd worden? Hoe kunnen we de jeugdhulp begrijpelijk en eenduidig maken, zodat sociale ondernemers samen - en met de overheid en jeugdrechters - werkelijk bijdragen aan het welzijn en de levenskwaliteit?

De Staten-Generaal Jeugdhulp is er in geslaagd om de ganse jeugdhulp fundamenteel en toekomstgericht te herkaderen. Dankzij de betrokkenheid van alle actoren is er een maatschappelijk draagvlak om de jeugdhulp de volgende jaren te hervormen. Het opstellen en uitvoeren van een concreet actieplan kan nu tegemoet komen aan recente parlementaire aanbevelingen en aan de verzuchtingen van alle hulpverleners: samen met hun cliënten werken aan een beter leven.

*Getuigenis **Jan Bosmans**, voorzitter themagroep ‘Zorg op maat privaat hulpaanbod’*

Wanneer cliënten mee weten, mee denken, mee doen, mee evalueren en mee bijsturen, is dat een cadeau voor ieder die bij de hulp betrokken is. Deze overtuiging spreekt ook uit de visietekst van de Staten-Generaal. Zowel het proces als de uiteindelijke tekst zijn een duidelijk pleidooi voor meer en diepere participatie, en dat op alle niveaus van de hulpverlening. Cachet is blij en fier een bijdrage te hebben mogen leveren aan deze ‘bereikbare en ambitieuze droom voor de jeugdhulp’. Maar bovenal hopen we dat de visietekst geen eindpunt is, maar wel het begin mag zijn van een voortdurende en gelijkwaardige dialoog tussen cliënten, hulpverleners en beleidsmensen.

*Getuigenis **Ann Clé**, vzw Cachet*

Actieplan jeugdhulp

In 2013 wordt gewerkt aan één actieplan voor de jeugdhulp dat de verschillende trajecten - de Staten-Generaal, het decreet integrale jeugdhulp, Perspectief 2020 van het VAPH, het decreet pleegzorg en waar mogelijk de nakende staatshervorming - laat samen sporen. ■

ONZE
WAARDEN

Team spirit

Sterk
aanmoedigen
van de samenwerking
tussen partners
in de hulpverlening.

Het nemen
van beslissingen
in team.

Samen bouwen
aan het welzijn
van jongeren.

H4 ONZE MEDE- WERKERS

Op 31 december 2012 stelt Jongerenwelzijn 1.290 personeelsleden¹ (1.173 voltijdse eenheden) tewerk. 68,1% van de personeelsleden is statutair: vast benoemd of in statutaire proeftijd.

¹ De cijfers geven een momentopname weer op 31/12/12. Het gaat over alle statutaire en medewerkers onder contract bij Jongerenwelzijn op die datum.

AANTAL PERSONEELSLEDEN NAAR STATUUT EN NIVEAU

Aantal personeelsleden	Statuut		
Niveau	Contractueel	Vast benoemd	Eindtotaal
A	23	68	91
B	303	667	970
C	37	80	117
D	49	63	112
Eindtotaal	412	875	1.290

De meeste personeelsleden zijn tewerkgesteld op niveau B (75%). Het zijn voornamelijk begeleiders, leerkrachten en maatschappelijk werkers in de gemeenschapsinstellingen en consultants in de sociale diensten.

AANTAL PERSONEELSLEDEN NAAR LEEFTIJD EN GESLACHT

Leeftijdsklasse	Vrouw	Man	Eindtotaal
<=24	62	20	82
25-29	223	78	301
30-34	163	78	241
35-39	96	60	156
40-44	54	55	109
45-49	55	42	97
50-54	62	58	120
55-59	77	71	148
>=60	10	26	36
Totaal	802	488	1.290

Het aandeel vrouwelijke werknemers (62%) blijft opmerkelijk hoog. Bijna de helft van het personeelsbestand is jonger dan 35 jaar (48,3%).

AANTAL PERSONEELSLEDEN NAAR AFDELING EN INDELING HOOFDBESTUUR - BUITENDIENST			
Entiteit	Afdeling	Totaal 2011	Totaal 2012
Buitendiensten	Afdeling Gemeenschapsinstellingen	636	631
	Afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid	584	586
Hoofdbestuur	Diensten van de administrateur-generaal	19	17
	Diensten van de algemeen directeur	19	17
	Afdeling Gemeenschapsinstellingen	9	9
	Afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid	9	8
	Afdeling Voorzieningenbeleid	21	22
Eindtotaal		1.297	1.290

94% van de werknemers van Jongerenwelzijn is in 2012 tewerkgesteld in de buitendiensten van de afdelingen Gemeenschapsinstellingen en Preventie-en Verwijzersbeleid. Zij staan in voor rechtstreekse dienstverlening aan cliënten. De overige 6% is werkzaam op het hoofdbestuur in Brussel.

EVOLUTIE PERSONEELSBEZETTING PER NIVEAU			
Niveau	31 dec. 2011	31 dec. 2012	Evolutie
A	91	91	+ 0
B	971	970	- 1
C	115	117	+ 2
D	120	112	- 8
Totaal	1.297	1.290	- 7

Het personeelsbestand van Jongerenwelzijn daalt in 2012 met 7 eenheden in vergelijking met 2011. De daling situeert zich hoofdzakelijk in niveau D (-8).

DIVERSITEIT

- > Personeelsleden met een migratie-achtergrond: 3,9%
- > Met arbeidshandicap: 3,8% in niet-rechtstreeks hulpverlenende functie
- > Vrouwen in managementfunctie: 40%

Onze cliënten kennen een grote diversiteit. Diversiteit in het personeelsbeleid en -bestand draagt de nodi-

ge middelen en kennis bij om alle jongeren uit onze maatschappij op een integere, betrokken en deskundi-ge wijze bij te staan. Daardoor krijgt elke jongere een toegankelijke hulpverlening. Jongerenwelzijn wil zo een open, diverse en begripvolle houding verkrijgen bij al zijn personeelsleden.

Tegen 2015 wil Jongerenwelzijn minstens 4% mede-werkers met een migratie-achtergrond tewerkstellen. Dat is bijna gehaald. Ook het streefcijfer van

4% personeelsleden met een arbeidshandicap in niet-rechtstreeks hulpverlenende functie is bijna bereikt. In 2013 blijft Jongerenwelzijn inzetten op deze doelgroep, ook voor functies in de rechtstreekse hulpverlening.

Het agentschap investeert in maatregelen om de in-stroom, doorstroom en retentie van de kansengroepen te verhogen. Daarnaast wil Jongerenwelzijn alle per-soneelsleden blijven sensibiliseren door een continue aandacht voor diversiteit in de interne communicatie.

VORMINGEN

STUDIEDAG EFFECTIVITEIT EN EFFICIËNTIE

Op 23 oktober 2012 organiseert het Expertiseplatform Jeugdzorg de studiedag 'Efficiëntie en effectiviteit in de bijzondere jeugdzorg: bruggen bouwen tussen weten-schap, praktijk, gebruikers en overheid'. De opkomst is groot, in het bijzonder vanuit het werkveld. Organisaties tonen daarmee een sterke interesse voor werkzame fac-toren en methodieken binnen de bijzondere jeugdzorg.

De studiedag brengt de resultaten van de onderzoeken naar werkzame factoren en methodieken in het omgaan met agressie (Khlim), naar kortdurende thuisbegeleiding (VUB) en naar werkzame factoren en methodieken in de residentiële voorzieningen (Steunpunt Jeugdhulp). Verder komen verschillende visies op efficiëntie en effectiviteit aan bod, vanuit de perspectieven van cliënten en ouders, werkveld en beleid.

De feedback van de aanwezigen leidt onder meer tot de vaststelling dat het expertiseplatform een actievere rol zou moeten spelen in het vertalen van onderzoeksresul-

taten naar bruikbare handvatten voor de sector, vooral wat de implementatie van methodieken en werkzame factoren in de praktijk betreft. Het expertiseplatform gaat hiermee in 2013 aan de slag.

STUDIEDAG JEUGDDELINQUENTIE

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert het psychosociaal team van gemeenschapsinstelling De Kempen, campus De Hutten in 2012 een studiedag. Deze editie vindt plaats op 12 maart met als thema 'Jeugddelinquentie: een reden tot (kop) zorgen?'.

Tijdens de studiedag komen recente ontwikkelingen binnen campus De Hutten aan bod. Zo gaan de aanwe-zigen dieper in op de manier waarop men in de campus forensisch en delictgericht met de jongeren aan de slag gaat. Samen met het publiek wordt stilgestaan bij de betekenis en aanpak van criminogene factoren.

Daarnaast is er een discussie rond de aanpak van jongeren binnen de bijzondere jeugdzorg. Tijdens een panelgesprek - met een jeugdrechter, een kinder- en jeugdpsychiater, een pedagogisch directeur van een observatie- en behandelingscentrum en een staf-medewerker van Jongerenwelzijn - komen casussen aan bod die multidisciplinair becommentarieerd worden. De studiedag toont duidelijk aan dat het forensische kader zowel diagnostisch als therapeutisch zijn meerwaarde heeft. ■

ONZE
WAARDEN

Verbindend

We hechten
veel belang aan
de leefomgeving,
indien mogelijk
aan het herstellen
ervan.

De aandacht
voor het sociale
netwerk.

H5 ONZE ORGANISATIE

PERSONEELSBELEID

LOOPBAANELIXIR

In 2012 bouwt Jongerenwelzijn verder aan het project Loopbaanelixir. Het proefproject onthaal/mentoring is in de afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid, regio West-Vlaanderen en in de gemeenschapsinstelling De Zande uitgerold en geïmplementeerd. Na een positieve evaluatie in regio West-Vlaanderen, staat in 2013 de implementatie in de andere regio's op het programma. Het onthaalconcept dat is uitgewerkt in regio West-Vlaanderen fungeert als leidraad en toetssteen. In 2013 wordt verder gewerkt aan de evaluatie in gemeenschapsinstelling De Zande om, mits gunstige evaluatie, het proefproject ook te implementeren in de andere instellingen van de afdeling.

Mentorenproject

Ik ben eind 2011 gestart als consultant. Het leek alsof ik midden een oceaan belandde... Spartelend kon ik boven blijven, met héél veel dank aan mijn collega's. Ook al wisten ze soms niet goed hoe ze me konden helpen, ze deden het wel.

Begin 2012 maakte ik de overstap van de gerechtelijke naar de vrijwillige hulpverlening. Ik hoorde dat een proefproject rond onthaal werd opgezet en dat ook ik een mentor toegewezen kreeg. Ik vond het super dat de organisatie meer aandacht kreeg voor starters en dat er een kader werd uitgedacht om hen zo goed mogelijk op te vangen en wegwijs te maken. Maar persoonlijk was ik minder enthousiast, gezien ik al enige ervaring had binnen Jongerenwelzijn. Mijn mentor was dat gelukkig wel en samen gingen we op weg. Na een aantal gesprekken met mentor en MDT en

enkele scharniermomenten, heb ik mijn mening herzien. Ik was bij momenten verplicht om stil te staan bij mijn twijfels en onzekerheden, bij mezelf en mijn manier van werken. Ik werd geconfronteerd met andere – en soms betere – manieren, werd uitgedaagd om zaken vanuit andere standpunten te bekijken... Na mijn kritische start, is er nu vooral appreciatie en dankbaarheid voor de leerervaring.

Getuigenis Jorun Tanghe

Ook het traject 'Word architect van je loopbaan' zal, na een positieve evaluatie in 2012, in 2013 een globale implementatie krijgen in de werking van Jongerenwelzijn.

In 2012 start verder een proefproject inzake de re-integratie van langdurig of regelmatig afwezige personeelsleden. Het project biedt hen de kans om een alternatieve functie binnen het agentschap op te nemen, in samenspraak met betrokkenen en op basis van de talenten van de kandidaten. Na een positieve evaluatie wordt het project in 2013 verdergezet en uitgebreid.

Re-integratieproject

'Wat nu? Ik wil wel nog werken!?' vroeg Liliane (55) zich af na een langdurige afwezigheid wegens zware ziekte. Liliane werkte als opvoedster in gemeenschapsinstelling De Zande maar een terugkeer naar de leefgroepwerking met ploegensysteem was voor haar zowel psychisch als fysiek geen optie meer. Met haar enthousiasme en gedrevenheid wilde ze toch nog een kwalitatieve bijdrage leveren aan de instelling waar ze jarenlang graag had gewerkt. Stoppen met werken was niet aan de orde. Ongeveer gelijktijdig met haar voorziene terugkeer werd het re-integratieproject

gelanceerd. Liliane voldeed aan de voorwaarden (ouder dan 50, langdurig afwezig...) en greep de kans met beide handen. Ze kwam terecht in het project 't Schip waar ze korte tijd jongeren individueel begeleidde in dagdienst. Toen het project na een aantal maanden afliep, rees opnieuw de vraag: wat nu?

“Die reflectie maakte me nog duidelijker waar ik nood aan heb, wat voor mij belangrijk is. Zoals het werken in team en mensen rondom mij hebben.”, vertelt Liliane. “Dankzij goede ondersteuning en vele gesprekken kreeg ik een plaats in de ontwikkeling van de nieuwe time-out leefgroep. Mijn functie ontwikkelde zich als een traject op maat, afgestemd op mijn sterktes en kwaliteiten. De collega's waarderen mijn inbreng en ik ben hen ongelooflijk dankbaar voor hun begrip en openheid. Het is niet altijd gemakkelijk om je grenzen duidelijk te stellen want je bent niet meer dezelfde als voor een langdurige ziekte. Maar de reacties waren zeer begripvol. Terugkomen na langdurige ziekte is terug van nul beginnen, jezelf opnieuw ontdekken. Dankzij dit project kreeg ik een kans om iets te blijven betekenen.”

Getuigenis **Liliane Jans**

PROJECT AGRESSIEBELEID

In 2012 zet de afdeling Gemeenschapsinstellingen de introductie en verankering van de LSCI-methodiek binnen zijn werking verder. LSCI staat voor 'Life Space Crisis Intervention' en is een methode om te praten met jongeren in crisis. Ongeveer 200 werknemers worden gevormd. In 2013 zal het agentschap verder gaan volgens dit elan.

Ook de afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid bouwt in

2012 verder op de beleidsvisie en het projectplan. Projectleiders worden aangesteld om het agressiebeleid conform de visie van de afdeling in de vijf regio's vorm te geven en tot gemeenschappelijke afspraken te komen. Ook is een vorming inzake agressieregulering op maat van de afdeling uitgewerkt. In 2013 volgt de uitrol van dat vormingsprogramma in de regio's, in navolging van de regio Vlaams-Brabant/Brussel.

RAADGEVEND COMITÉ

Het Raadgevend Comité Jongerenwelzijn komt in 2012 op kruissnelheid. Het comité vergadert zes keer per jaar en kan op verzoek van de leidend ambtenaar of op eigen initiatief adviezen formuleren over alle aangelegenheden van de jeugdzorg die impact hebben op de jongeren en hun leefomgeving. Daarnaast brengt het advies uit over:

- > de opmaak van de beheersovereenkomst;
- > de totstandkoming van de begrotingsvoorstellen en uitvoering;
- > de administratieve lasten en de reguleringsimpact bij de totstandkoming van opheffende, wijzigende en nieuwe regelgeving.

In 2012 geeft het Raadgevend Comité vanuit zijn expertise en ervaring advies over:

- > de mogelijkheden tot regularisering voor projecten in de bijzondere jeugdbijstand en een procedure voor innovatieve projecten;
- > de Begrotingscontrole 2012;
- > het Jaarverslag 2011 van het Raadgevend Comité;
- > de modulering, dynamisering en uitbreiding van de residentiële capaciteit;
- > de teksten inzake het inhoudelijk concept voor het sectorale uitvoeringsbesluit bij het kwaliteitsdecreet van 17 oktober 2003;

- > de visietekst van de Staten-Generaal Jeugdzorg. De leden van het Raadgevend Comité nemen trouwens een belangrijke rol op in het hele proces van totstandkoming van deze 'visie op de jeugdhulp in 2020'.

DAG VAN DE JEUGDZORG

Op 13 september 2012 vindt in het Koloniënpaleis van Tervuren de Dag van de Jeugdzorg plaats, een jaarlijks evenement dat de jeugdhulp in de kijker zet. Tijdens deze dag wordt uitgebreid stilgestaan bij de grote veranderingen die op til zijn binnen de jeugdhulpsector. Verder heeft de uitreiking van de Prijs Jeugdzorg plaats.

Jaarlijks organiseert Jongerenwelzijn i.s.m. zijn koepel-organisaties een Dag van de Jeugdzorg. Thema van 2012 is 'de vermaatschappelijking van de jeugdzorg', met als uitgangspunt dat elkeen – jongere, ouder, omgeving, hulpverlener, vrijwilliger... – een stuk verantwoordelijkheid draagt in het hulpverleningsproces.

Diverse sprekers staan stil bij de wijzigingen die op til zijn in de jeugdhulp. Zo wordt de indeling in categorieën van private voorzieningen losgelaten en maakt deze plaats voor modules, gekoppeld aan een enveloppenfinanciering. De nadruk komt te liggen op het context- en krachtgericht werken, waarbij hulpverleners aan de slag gaan met een jongere, zijn ouders én zijn omgeving – vertrekkend vanuit de nog aanwezige positieve elementen, hoe klein ook. Sociaal ondernemerschap vormt daarbij de sleutel tot meer zorg op maat. De overheid geeft het private initiatief meer verantwoordelijkheid én armslag doordat de regelgeving zich beperkt tot het uittekenen van een kader. De invulling en concrete uitwerking hoort tot de verantwoordelijkheid van de private sector. Kernwoorden daarbij zijn kwaliteit, effectiviteit, efficiëntie en participatie.

Tot slot heeft de uitreiking van de Prijs Jeugdzorg 2012 plaats. Winnaar is het project 'Therapeuten voor Jongeren (TEJO)'. Dat biedt laagdrempelig, anoniem en gratis therapeutische hulp aan Antwerpse jongeren tussen 10 en 20 jaar met psychosociale problemen.

EEN NIEUWE WEBSITE

In 2012 werkt Jongerenwelzijn een nieuwe website uit met een compleet nieuwe vormgeving, structuur én inhoud. Daarbij wordt een beroep gedaan op jongeren, ouders, begeleiders van private voorzieningen, eigen medewerkers en vele anderen. Einddoel is een website die aansluit bij de behoeften van de gebruikers.

Een eerste fase omvat een vragenlijst die peilt naar de tevredenheid over de 'oude' website en de wensen voor de 'nieuwe'. Daarnaast wordt het gebruik van de 'oude' website geanalyseerd via de verzamelde bezoekgegevens. Tegelijk zijn er workshops met jongeren en personeelsleden van gemeenschapsinstelling De Zande. Daarna wordt de bekomen informatie op logische en duidelijke manier gestructureerd, tijdens workshops met jongeren, ouders en personeelsleden bij vzw Oranjestad. Eens de nieuwe structuur vorm krijgt, komen de webteksten aan bod. Daarbij staan duidelijkheid en bondigheid voorop.

De nieuwe website betekent een heuse stijlbreuk met de 'oude'. Reeds op de startpagina ligt de focus op de doelgroepen: geen ellenlange lijst nieuwsberichten meer, maar foto's die de aandacht trekken en emotionele verbondenheid nastreven. Verder vinden de grootste doelgroepen meteen de meest bezochte linken naar voor hen relevante informatie. Door de slagzin "*jong leven richting geven*" toe te voegen aan het logo, verduidelijkt Jongerenwelzijn wat het doet en waar het voor staat. ■

ONZE
WAARDEN

Streven
naar vernieuwingen
die perspectieven
openen.

Correcte
en tijdige
verantwoording
over de uitvoering
van opdrachten,
informatie
en communicatie.

H6 ONZE FINANCIËN

BESTAANSMIDDELEN

Onderstaande tabel toont de bestaansmiddelen voor de algemene werking van Jongerenwelzijn. Samengeteld met de netto-uitgaven door het Fonds Jongerenwelzijn (350.156.000 euro) betekent dat een totale besteding door Jongerenwelzijn van 421.367.000 euro in 2012. In 2011 betrof het 395.929.000 euro. De uitgaven voor 2012

liggen opmerkelijk hoger dan in 2011 door de overgang naar een nieuw Rekendecreet. Hierdoor gebeurt de jaarlijkse aanrekening van een aantal kosten op een andere wijze dan voorheen. Zo wordt voor de personeelsuitgaven van 2012 de loonkost van 13 maanden aangerekend.

BESTAANSMIDDELEN (in 1.000 euro)

Omschrijving	Besteed 2012	Besteed 2011
Personeelsuitgaven	65.426	56.663
Informatica werkingskosten	1.729	1.356
Algemene werkingskosten	2.518	2.265
Investering in informatica	1.514	1.133
Overige investeringen	24	3

FONDS JONGERENWELZIJN

INKOMSTEN FONDS JONGERENWELZIJN

Het Fonds Jongerenwelzijn vormt een afzonderlijke rechtspersoon, maar wordt beheerd door het agentschap Jongerenwelzijn.

Het Fonds beschikt, naast de inkomsten uit dotaties, over eigen inkomsten. Zo wordt twee derde van de

kinderbijslag voor geplaatste kinderen rechtstreeks aan het Fonds uitgekeerd door de kinderbijslagkassen. Ook de bijdrage van de Federale Overheidsdienst Justitie in de organisatie van de herstelgerichte afhandeling van delicten gepleegd door minderjarigen, vormt een inkomstenbron. Het Fonds zorgt voor de subsidiëring van de diensten die deze afhandeling organiseren.

INKOMSTEN FONDS JONGERENWELZIJN (in 1.000 euro)

Omschrijving	Besteed 2012	Besteed 2011
Overgedragen saldo op 1/1	12.026	8.523
Inkomsten uit beheer en beschikking domeingoederen	17	18
Inkomsten uit beheer en beschikking domeingoederen binnen de sector overheid	15	15
Inkomsten kinderbijlagen	7.088	7.012
Terugvordering ten onrechte uitbetaalde subsidies	4.424	4.567
Bijdragen ouders en minderjarigen	166	101
Dotatie GE4141D (werkingsdotatie)	329.334	314.574
Tussenkost FOD Justitie in kader vernieuwd jeugdrecht	3.369	3.263
Dotatie GE6141D (investerings gemeenschapsinstellingen)	8.425	8.710
Totaal	364.864	346.783

UITGAVEN FONDS JONGERENWELZIJN

Het Fonds Jongerenwelzijn staat vooral in voor de financiering van de opdracht van Jongerenwelzijn: hulpverlening. Zo gaat het gros van de uitgaven naar de subsidiëring van de erkende voorzieningen en van allerlei projecten en voorzieningen die rechtstreeks instaan voor de hulp- en dienstverlening. De algemene wer-

kingskosten betreffen allerlei projecten in het kader van preventie, de werking van de gemeenschapsinstellingen en de reisvergoedingen en presentiegelden voor de leden van de bemiddelingscommissie en de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg.

UITGAVEN FONDS JONGERENWELZIJN (in 1.000 euro)

Omschrijving	Bedrag 2012	Bedrag 2011
Algemene werkingskosten	3.880	3.859
Zitpenningen	8	4
Subsidiëring erkende voorzieningen, pleegzorg, gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek	335.659	320.882
Uitgaven voor storting op spaarrekening voor minderjarigen geplaatst in pleeggezin	3.357	3.000
Uitgaven ondersteuningsteams allochtonen	264	0
Uitgaven voor investeringen, onderhoudswerken en uitrusting van de gemeenschapsinstellingen	6.774	6.314
Meubilair - Materieel	148	410
Rollend Materieel	66	40
Spijziging van het reservefonds	0	0
Saldo op 31/12	14.708	12.274
Totaal	364.864	346.783

UITGAVEN VOOR PERSONEEL
IN VOORZIENINGEN

Door het uitbreidingsbeleid is er sinds 2004 een stijging van het aantal personeelsleden in de voorzieningen. Onderstaande tabel geeft de evolutie van het aantal personeelsleden in de erkende voorzieningen en de projecten.

(Bron: afdeling Voorzieningenbeleid - team Subsidiëring)

PERSONEELSAANTALLEN PRIVATE VOORZIENINGEN

Jaar	Totaal
2004	3.640
2005	3.670
2006	3.729
2007	3.914
2008	4.017
2009	4.233
2010	4.449
2011	4.521
2012	4.560

Samengeteld met de personeelsbezetting in de gemeenschapsinstellingen, bij de verwijzende instanties en in de centrale administratie, financiert Jongerenwelzijn jaarlijks de tewerkstelling van ongeveer 5.700 voltijdse equivalenten. ■

ONZE
WAARDEN

Waarderend
omgaan
met elkaar en
met klanten.

Onpartijdig
en rechtmatig
beslissen.

Hanteren
van principes
in onze
relaties.

Respecteren
van de ideologische,
filosofische en
godsdienstige
overtuigingen
in onze samenleving.

Integer

